

[< Tilbage](#)

Øvrige dyr, Planter

Sandsynlighed for smitte med COVID-19 i husdyrgødning fra mink er lav

Der er konstateret smitte med COVID-19 i et lille antal minkbesætninger, og i den forbindelse har Fødevarestyrelsen udarbejdet en risikovurdering i forbindelse med håndtering af gødningen fra minkene -herunder håndtering på biogasanlæg.

Viden om

Hele vurderingen er bragt nedenfor, og Fødevarestyrelsen gør opmærksom på, at det er vurderingen på nuværende tidspunkt, og der vil kunne komme ændringer, hvis situationen eller videngrundlaget ændrer sig.

Fødevarestyrelsens skriver:

Husdyrgødning

Efter forordningen om animalske biprodukter (1069/2009) er det tilladt at udbringe husdyrgødning direkte på landbrugsjord under forudsætning af, at de kompetente myndigheder (Fødevarestyrelsen) ikke anser husdyrgødningen for at frembyde risiko for at sprede nogen alvorlig overførbart sygdom.

COVID-19 hos mink er en alvorlig overførbart sygdom.

Husdyrgødning fra mistænkte eller smittede minkbesætninger

Fødevarestyrelsen har spurgt Dansk Veterinær Konsortium, DK-VET (et samarbejde mellem Københavns Universitet og Statens Serum Institut) om en risikovurdering af husdyrgødning fra minkbesætninger der er smittede med COVID-19.

DK-VET vurderer, at COVID-19 sandsynligvis kan være til stede i gødning fra mink smittet med COVID-19. DK-VET oplyser samtidig at det på baggrund af de tilgængelige oplysninger, ikke er muligt at vurdere om indholdet af infektiøst virus i husdyrgødning fra smittede besætninger er tilstrækkeligt højt til at COVID-19 kan spredes til mennesker eller dyr via husdyrgødning.

Endvidere oplyser DK-VET at der, så vidt vides, ikke er færdiggjort forsøg med COVID-19s evne til at overleve i gødning. Man ved dog, at overlevelse af COVID-19 i gødning påvirkes af temperatur (jo højere temperatur, jo kortere levetid), samt af pH, UV-bestråling og udtørring.

På baggrund af risikovurderingen fra DK-VET, vurderer Fødevarestyrelsen at husdyrgødning fra en minkbesætning, der er testet positiv for COVID-19, ikke må anvendes direkte på landbrugsjord, fordi den frembyder risiko for spredning af alvorlig overførbart sygdom.

Besætninger, der er mistænkte eller smittede med COVID-19 lægges under offentligt tilsyn, hvilket også omfatter husdyrgødningen fra besætningerne.

Såfremt en minkbesætning mistænkes, eller testes positiv for COVID-19, vil det komme til at fremgå af CHR, at besætningen er mistænkt for eller smittet med COVID-19.

Hygiejnisering af husdyrgødning, fra mistænkte eller smittede besætninger, i biogasanlæg

Af forordningerne om animalske biprodukter fremgår, at husdyrgødning, som frembyder risiko for spredning af alvorlig overførbart sygdom, kun må behandles i et biogasanlæg, såfremt det hygiejniseres (neddeling til maksimal partikelstørrelse på 12 mm, efterfulgt af varmebehandling ved en minimumstemperatur i alt materialet på 70 grader, i en minimums behandlingstid på 60 minutter).

Biogasanlæg, der ikke hygiejniserer husdyrgødning som beskrevet ovenfor, må ikke modtage husdyrgødning fra de mistænkte eller smittede besætninger.

Behandling af husdyrgødning, fra mistænkte eller smittede besætninger, til pH > 12

DK-VET har oplyst at behandling af husdyrgødningen til pH > 12 inaktiverer coronavirus, og dermed også vurderes at inaktivere COVID-19.

Derfor bliver husdyrgødningen fra de smittede minkbesætninger som udgangspunkt behandlet med kalk til pH > 12.

Efter inaktivering af COVID-19 vil husdyrgødningen ikke længere at frembyde risiko for at sprede alvorlig overførbart sygdom, og kan herefter håndteres som vanligt. Dvs. at det kan bringes direkte ud på landbrugsjord eller behandles i biogasanlæg, herunder biogasanlæg som benytter andre behandlingsmetoder end hygiejnisering (neddeling til maksimal partikelstørrelse på 12 mm, efterfulgt af varmebehandling ved en minimumstemperatur i alt materialet på 70 grader, i en minimums behandlingstid på 60 minutter).

Husdyrgødning fra minkbesætninger, der ikke er mistænkte eller testet positive for COVID-19

Husdyrgødning fra minkbesætninger, der ikke er mistænkte eller testet positive for COVID-19 (eller andre alvorlige smitsomme husdyrsygdomme), er ikke underlagt restriktioner.

Denne gødning kan håndteres som vanligt. Dvs. at det kan bringes direkte ud på landbrugsjord eller behandles i biogasanlæg, herunder biogasanlæg som benytter andre behandlingsmetoder end hygiejnisering (neddeling til maksimal partikelstørrelse på 12 mm, efterfulgt af varmebehandling ved en minimumstemperatur i alt materialet på 70 grader, i en minimums behandlingstid på 60 minutter).

Såfremt et biogasanlæg har modtaget husdyrgødning fra en minkbesætning, som ikke hygiejniserer husdyrgødning, og der efterfølgende viser sig at blive mistænkt for eller smittet med COVID-19, har DK-Vet vurderet, at det er ekstremt sandsynligt, at COVID-19 inaktiveres ved bioforgasning på et biogasanlæg, hvor materialet neddeles til max 5 mm og udrådnes i termofil reaktortank i mindst 52 grader C i mindst 10 dage.

Fødevarestyrelsen kan på den baggrund acceptere denne behandling som inaktivering af evt. COVID-19 virus inden den afgassede biomasse spredes på landbrugsjord.

Det skal understeges, at det kun er i tilfælde, hvor der konstateres COVID-19 i minkbesætninger efter at der er leveret minkgødning til et biogasanlæg. For mistænkte eller konstaterede smittede minkbesætninger se ovenstående.

Screening af minkbesætninger for COVID-19

Fødevarestyrelsen har gennemført en screening for COVID-19 i 125 minkbesætninger.

Besætningerne er blevet udpeget tilfældigt til screeningen og disse udgør derfor ikke nogen større risiko end andre danske minkbesætninger, der ikke er mistænkte eller testet positive for COVID-19.

Alle besætningerne der er blevet testet for COVID-19 er blevet testet negative. På baggrund af screeningsundersøgelsen, er der derfor ikke noget, der tyder på at smitte med COVID-19 er udbredt i de danske minkbesætninger.

Risiko for smitte af mennesker via husdyrgødning

For så vidt angår risiko for eventuel spredning af COVID-19 til mennesker, er det Sundhedsstyrelsen, der er den kompetente myndighed.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside er der information omkring coronavirus og mink, herunder følgende anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen:

- Sundhedsstyrelsens smitteforebyggende forholdsregler ved kontakt til mink, der ikke er under mistanke for eller smittede med COVID-19
- Sundhedsstyrelsens smitteforebyggende forholdsregler ved kontakt til mink i en mistænkt eller smittet besætning

[Se link til hjemmesiden.](#)

Når Fødevarestyrelsen medarbejdere skal ind i minkbesætninger, f.eks. i forbindelse med screeningsbesøg følges retningslinjerne fra Sundhedsstyrelsen.

Det er op til de enkelte biogasanlæg at vurdere, om de vil modtage husdyrgødning fra minkbesætninger eller ej.

Emneord

[COVID-19](#)

[Husdyrgødning](#)

Sidst bekræftet/revideret: 09. juli 2020

Vil du vide mere?

Torkild Søndergaard Birkmose

Landskonsulent, Gødskning

SEGES P/S

tsb@seges.dk

+45 8740 5446

Støttet af

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00
Fax. 87 40 50 10
Email info@seges.dk

